

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ВІДДІЛ**

**НОВІТНІ ПЕДАГОГІЧНІ ПІДХОДИ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНСЬКОМУ
ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ**

**ТЕЗИ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
УНІВЕРСИТЕТУ**

(27–28 листопада 2024 року)

Харків 2024

Редакційна колегія:

Соломніков І. В. (відп. редактор), Індик Н. В.,

Семенцова О. В., Дудін О. А.,

Куценко М. Ю., Змій С. О., Рукавішников П. В., Харламова О. М.

НОВІТНІ ПЕДАГОГІЧНІ ПІДХОДИ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Розвиток залізничної галузі в Україні потребує підготовки висококваліфікованих фахівців, а отже, модернізації освітнього процесу в профільних навчальних закладах, зокрема Українському державному університеті залізничного транспорту. Мета тез: проаналізувати сучасні педагогічні підходи, використовувані в університеті для підвищення якості навчання і підготовки конкурентоспроможних фахівців.

Компетентнісний підхід: основна мета цього підходу полягає у формуванні та розвитку ключових компетентностей студентів, необхідних для успішної професійної діяльності та особистісного розвитку. Акцент зроблено на практичних знаннях і навичках, що дають змогу випускникам адаптуватися до швидких змін у сучасному світі. Особливості: розвиток професійних компетентностей, необхідних для роботи в залізничній галузі. Це включає інтеграцію практичних занять із теоретичними знаннями та посилення практичної підготовки.

Приклади впровадження: дуальна освіта, співпраця з підприємствами галузі.

Інноваційні технології навчання: використання симуляторів і віртуальної реальності для моделювання складних технічних процесів і сценаріїв, з якими здобувачі можуть стикатися в реальних умовах. Інтеграція наукової та освітньої діяльності: залучення здобувачів до наукових досліджень, проведення науково-дослідницьких робіт здобувачами в рамках навчального процесу. Це допомагає не лише поглибити знання, але й розвивати навички критичного мислення та інноваційного підходу.

Інтеграція міждисциплінарного навчання: поєднання знань із різних дисциплін для вирішення комплексних проблем. Інтеграція міждисциплінарного навчання сприяє розвитку творчого мислення та здатності

до вирішення нестандартних завдань. Інтерактивні методи навчання: використання інтерактивних технологій (дискусій, рольових ігор, групової роботи) підвищує залученість здобувачів до навчального процесу, сприяє активному засвоєнню знань і розвитку критичного мислення.

Особистісно-орієнтований підхід: індивідуалізація навчання, де враховують особливості, потреби та інтереси кожного здобувача. Викладачі активно співпрацюють зі здобувачами, щоб забезпечити максимальну ефективність навчання.

Персоналізовані освітні траєкторії: здобувачам надана можливість вибору навчальних модулів відповідно до їхніх професійних інтересів і кар'єрних цілей.

Наставництво: впровадження системи наставництва, за якої досвідчені викладачі та практики з галузі допомагають здобувачам у розвитку їхніх професійних навичок. Проектне навчання: проектна діяльність дає змогу здобувачам застосовувати теоретичні знання на практиці, працюючи над реальними завданнями та проектами. Це сприяє розвитку командної роботи, лідерських якостей та управлінських навичок. Здобувачі працюють над реальними проектами, пов'язаними з залізничною галуззю, що сприяє розвитку практичних навичок і професійної орієнтації. Технології дистанційного навчання: впровадження дистанційних технологій навчання відкриває нові можливості для організації освітнього процесу, забезпечуючи доступність навчання для здобувачів із різних регіонів і різними потребами. Розвиток електронних курсів і платформ для дистанційного навчання забезпечує безперервність освітнього процесу навіть в умовах кризових ситуацій.

Інтернаціоналізація освіти: співпраця з міжнародними університетами - участь у програмах обміну, спільних наукових проектах, що дає змогу здобувачам отримати міжнародний досвід і підвищити свою конкурентоспроможність. Викладання іноземними мовами: розширення кількості курсів, що викладають іноземними мовами, для залучення іноземних здобувачів і підготовки українських здобувачів до роботи в міжнародному

середовищі. Рефлексивне навчання: рефлексія як складова навчального процесу допомагає здобувачам осмислити отримані знання та навички, оцінити свій досвід і зробити висновки для подальшого розвитку. Ці підходи дають змогу підвищити ефективність освітнього процесу в університеті, забезпечуючи високу якість підготовки випускників і їхню готовність до професійної діяльності в умовах сучасного світу.

Канд. екон. наук, доцент кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом І. Л. Назаренко

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

АКТУАЛІЗАЦІЯ АСИНХРОННОГО ФОРМАТУ НАВЧАННЯ В УМОВАХ БЛЕКАУТІВ І ВОЄННОГО СТАНУ

Сучасні виклики в умовах воєнного стану України створюють складні умови для забезпечення якісної освіти. Зростання частоти блекаутів, спричинених воєнними діями, ставить під загрозу безперервність навчального процесу. За таких умов традиційні форми синхронного навчання (лекції в режимі реального часу, відеоконференції) стають непридатними або складними для застосування, коли у здобувачів не співпадають години доступу до Інтернету, і вони не можуть відвідувати онлайн-заняття за розкладом. Ці обставини потребують від освітян нових підходів до організації навчального процесу, зокрема через актуалізацію асинхронного формату навчання.

Асинхронний формат навчання [1] має кілька значних переваг. По-перше, він знижує залежність від технічних проблем, дає змогу здобувачам навчатися навіть тоді, коли вони не можуть підключитися до Інтернету в конкретний момент. По-друге, він дає змогу здобувачам навчатися у своєму власному темпі, що особливо важливо в умовах постійного стресу. По-третє, доступ до навчальних матеріалів у будь-який час передбачає можливість повертатися до них стільки разів, скільки потрібно для кращого розуміння, що сприяє більш глибокому засвоєнню знань і розвитку самостійності.